

Forstærket indsats vedr. alvorlig og gentagende kriminalitet (støtte og systematisk opfølgning)

Socialudvalget godkendte på sit møde d. 09.04.08 et oplæg fra Direktionen med henblik på at støtte en mere systematisk opfølgning på alvorligt bekymrende henvendelser vedr. unge, der begår alvorlig eller gentagende kriminalitet, herunder:

- at der øjeblikkeligt indføres kontrol med opfølgningen på indberetninger vedr. alvorlig kriminalitet blandt unge under 18 år,
- at socialcentrene tilbydes hjælp til udformning af de foreløbige handleplaner vedr. unge, som har begået alvorlig kriminalitet,
- at der oprettes et ”rejsehold” til at hjælpe socialcentrene med at etablere en insisterende, uafviselig kontakt til de unge og familier, som socialcentrene har vanskeligt ved at komme i kontakt med.

Socialudvalget besluttede samtidig at lade Den Sociale Døgnvagt påtage sig koordineringen af disse indsatser.

Kriterier

Alle, der fremstilles i Dommervagten og derefter varetægtsfængsles, bliver omfattet af Dommervagtprojektet og figurerer derfor ikke i nedenstående. Den Sociale Døgnvagt har lagt følgende kriterier til grund for sager til ”skærpet indsats”:

- Unge, som fremstilles i Dommervagten og som løslades (behovet vurderes i hvert enkelt tilfælde).
- Unge under 15 år, som ville være blevet fremstillet i Dommervagten, hvis de var fyldt 15 år.
- Sigtelser for vold og røveri i øvrigt samt indbrud, sædeligheds-krænkelser og ildspåsættelse og grovere former for hærværk.
- Unge under 15 år, som ville være blevet sigtet i ovenstående tilfælde, hvis de var fyldt 15 år.
- Gentagende kriminalitet: I andre sager vedr. tyveri mv. vurderes den unge efter 3-5 afhøringer, afhængigt af forseelsen karakter (vi foretager en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde).

Der forventes adækvat tilbagemelding, hvilket forstås sådan:

- Socialcentrets konkrete opfølgning og tilbagemelding på en henvendelse fra Den Sociale Døgnvagt, herunder dokumenteret kontakt til den unge og dennes forældre samt resultatet af denne kontakt.
- Udarbejdelse af foreløbig handleplan, jvn. Servicelovens bestemmelser om, at kommunen skal udarbejde en foreløbig handleplan for unge under 18 år, der har begået alvorlig voldskriminalitet eller anden alvorlig kriminalitet. (§ 140, stk. 3).

Siden registreringen blev indledt i midten af maj 2008 og frem til årets udgang er 84 unge københavnere omfattet af indsatsen. Heraf var 13 under 15 år. Der var 4 piger, hvoraf de 2 var under 15. Der foreligger dokumentation for kontakt til de unge og deres forældre i samtlige sager, samt – hvor det er påkrævet – foreløbige handleplaner.

Den Sociale Døgnvagt har udarbejdet en fast procedure for udvælgelse, registrering og opfølgning på de pågældende sager.

Fordelingen på socialcentre ser således ud:

Nørrebro	18
Amager *)	16
Valby	14
Brønshøj/Husum	13
Bispebjerg	6
Østerbro	6
Vesterbro	5
City	3
Handicap Øst	2
Vanløse	1

*) Heraf Remisevej 14 og Spaniensgade 2.

Fordelingen svarer i store træk til de samlede tal for politiafhøringer af unge under 18, fordelt på de enkelte socialcentre.

Antal afhøringer: Antal personer:

Første gang	8
1 gang tidligere	12
2-5 gange tidl.	38
6-9 gange tidl.	16
10-14 gange tidl.	9
15 gange tidl.	1

Antallet af afhøringer omfatter også perioden forud for starten på den skærpede indsats (maj 2008), hvorfor der er uforholdsvist mange gentagelsestilfælde. Det forventes, at projektet fremover bidrager til at skærpe opmærksomheden på et tidligere tidspunkt i forhold til de enkelte unge kriminelle adfærd, jvn. retningslinierne for projektet.

Kriminalitetsformer:

Tyveri og lign.	26
Vold og lign.	23
Røveri og lign.	19
Brandstiftelse	1
Våbenlov	1

Drabsforsøg	1
Øvrige *)	13

*) Hærværk, legemsangreb, sædelighed, ordensbekendtgørelse mv.

Rejseholdet

Rejseholdet har været benyttet 7 gange i 2008, og indsatsen har både omfattet enkeltstående samtaler og forløb. Alle sagerne, som rejseholdet har været involveret i, har drejet sig om unge drenge.

Samtalerne er foregået hos sagsbehandler med deltagelse af den unge og evt. dennes familie samt andre fra det pågældende børnefamilieteam, evt. suppleret med andre sagkyndige og/eller MR Børn. Der har endnu ikke været samtaler i de unges hjem.

På samme måde som ved Forum møderne i Dommervagtprojektet ydes der sparring for sagsbehandleren med gennemgang af sagen og inspiration til nye måder at se sagen på. Desuden holdes møder med familierne og/eller den unge for at understrege sagens alvor, f.eks. ved en dom med vilkår som ikke overholdes. I 2008 har Spydspidsen, Ertodeto og MR Børn været involveret.

Vi har været involveret i syv sager i 2008:

- Sagen drejer sig om en 16-årig, der har modtaget dom med vilkår, som ikke blev fulgt. Sagsbehandler var bekymret for hans sikkerhed og/eller handlinger. Forløbet omfattede tre møder, alle med den unge, hans far og sagsbehandler. Nu er den unge i arbejde via Spydspidsen, og han følger sin handleplan.
- Sagen drejer sig om en 15-årig, der ikke opholdt sig i hjemmet, grundet stort uvenskab med sin far. Den unge færdedes i stofmiljøet, gik dyrt klædt og overnattede på hotel. Den unge mødte ikke op til aftaler. Den unge blev indkaldt til møde, men mødte ikke op og blev kort efter varetægtsfængslet for et voldeligt overfald. Han er nu omfattet af Dommervagtprojektet.
- Sagen drejer sig om en 14-årig, som kommer fra en familie, der i forvejen er kendt fra kriminalitet. Drengen havde slået en kvinde ned, men nægtede. Den Sociale Døgnvagt og Spydspidsen deltog i møde med den unge og forældrene og gav efterfølgende rådgivning og vejledning til sagsbehandleren. Den unge er nu anbragt uden for hjemmet og har fået tildelt en støtteperson. Sagsbehandler skriver i tilbagemelding, at der sker rigtig meget for den unge.
- Sagen drejer sig om en 14-årig, som er stukket af fra en pæd.obs. Der er sammen med sagsbehandler lagt en foreløbig plan. Vi vil sammen med Ertodeto støtte sagsbehandler under det videre forløb. Den unge blev siden hen pågrebet, men undveg og blev pågrebet igen. Han blev herefter anbragt i særligt sikret afdeling.
- Gennemgang af sag samt sparring til en ny sagsbehandler vedr. diagnosticeret 16-årig. Den

unge beskrives som ikke alderssvarende udviklingsmæssigt, han er medløber og har et stort hashforbrug. Den unge er fortsat i praktikforløb med udvidet støtteperson, og man vil tilbyde ham yderligere støtte og vejledning, så han på et senere tidspunkt kan anbringes i et egnet socialpædagogisk miljø.

- Sagen drejer sig om en 15-årig fra en ellers velfungerende familie, der havde medvirket ved røveri. Vi har tilbudt sparring og assistance til udformning af foreløbig handleplan. Den unge blev efter varetægtsfængsling fyret fra job og havde en svær periode. I dag støtter familien den unge og han har fået nye venner der ikke er kriminelle.
- Sagen drejer sig om en 14-årig, der begik røveri mod en pølsevogn. Den Sociale Døgnvagt afholdt møder og telefonsamtaler med forældrene umiddelbart efter afhøringen (konflikthåndtering), og efterfølgende fulgt op af BFT.

I handicapcenter Øst har der været afholdt et generelt informationsmøde. Handicapcentret har benyttet rådgivning og sparring, fordi det er nyt for sagsbehandlerne at have unge med kriminel adfærd. Sagsbehandlerne i handicapcentret kontakter selv Den Sociale Døgnvagt, og der afholdes separate møder.

Resultater, perspektiver og anbefalinger

Socialcentrenes tilbagemeldinger på henvendelserne fra Den Sociale Døgnvagt samt brugen af Rejseholdet viser, at sagsbehandlerne har modtaget det nye initiativ positivt, og samarbejdet har allerede fundet en form, som alle kan drage nytte af. Vi kan desuden konstatere, at målet om at der foreligger dokumentation for kontakten til de unge og deres familier er opfyldt i alle sager. Kravet om foreløbige handleplaner er ligeledes – i de sager, hvor det har været påkrævet – opfyldt.

Vi kan ligeledes konstatere, at sagsbehandlerne gør brug af den støtte, vi har mulighed for at tilbyde, hvad enten der er tale om sparring og/eller medvirken ved samtaler med den unge og dennes familie. Sagsbehandlerne har i begyndelsen været usikre på, hvordan Rejseholdet kan anvendes, men også dette er ved at finde sin form.

Projektet virker som et sikkerhedsnet for sagsbehandlerne og giver dem mulighed for ekstra overvejelser over den indberetning, de har modtaget om afhøringen. Det fører således til en hurtigere og mere effektiv kontakt mellem de forskellige aktører – og dermed til en mere målrettet indsats.

Vi vil derfor anbefale, at man fortsat udvikler samspillet mellem den akutte indsats og den langsigtede indsats, f.eks. ved at afprøve forskellige samarbejdsformer mellem akutsystemet og socialcentrene.

Endvidere har projektet givet et bedre samlet overblik over denne kategori af unge – og dermed kan det bidrage til grundlaget for en endnu mere målrettet indsats.

Vi overvejer derfor i forbindelse med den videre udvikling af projektet, hvorledes vi kan benytte og videreformidle den viden, der indsamles.

Da de helt unge generelt begår mindre grov kriminalitet end de ældre, havde vi forventet at antallet af unge i "Skærpet indsats" var større end antallet af unge, som varetægtsfængsles. Omregnet til årsbasis ligger antallet af sager i "Skærpet indsats" i 2008 imidlertid på linie med antallet af varetægtsfængslede unge under 18 (84 sager i 7½ måned svarer til 134 sager på et år – antallet af københavnerunge, som blev fremstillet i Dommervagter i 2008, var 128).

En sandsynlig forklaring kan være, at grænsen for at blive varetægtsfængslet ligger relativt tæt på grænsen for dem, der er omfattet af den skærpede indsats (krav om handleplan eller andre særlige indsatser).

Vi finder imidlertid, at de nuværende kriterier for udvælgelse til den skærpede indsats er hensigtsmæssige og anbefaler, at de fastholdes. Samtidig vil vi anbefale, at der foretages en nærmere analyse af de sigtelser, der har ført til varetægtsfængsling af unge under 18 år.

Med venlig hilsen

*Ole Hammer
Leder af Den Sociale Døgnvagt
Kbh. 12. marts 2009*

*Bettina Lund Andersen
Socialfaglig koordinator*

Den Sociale Døgnvagt indsats vedr. unge under 18 år og kriminalitet

Den Sociale Døgnvagt har siden slutningen af 2005 koordineret det såkaldte ”Dommervagtprojekt” og siden midten af 2008 varetager en forstærket indsats over for alvorlig og gentagende kriminalitet (systematisk opfølgning). I forvejen deltager Den Sociale Døgnvagt i politiafhøringer af unge under 18 år.

Formålet med den forstærkede indsats

over for alvorlig og gentagende kriminalitet er at sikre og støtte opfølgning over for de mest kriminalitetstruede unge, dels gennem opmærksomhedsskrivelser til sagsbehandlere til unge, som begår alvorlig eller gentagende kriminalitet, dels gennem at tilbyde støtte til udarbejdelse af handleplaner og skabe uafviselig kontakt til de pågældende unge (rejsehold, se nedenfor).

Siden projektets start i maj 2008 og frem til årsskiftet har vi registreret indsatsen vedr. 84 unge samt benyttet rejseholdet 7 gange (se nedenfor).

Formålet med Dommervagtprojektet

er at styrke den fælles sociale indsats i København over for unge under 18 år, som fremstilles i grundlovsforhør i Dommervagten. Formålet er at modvirke, at unge københavnere som har været fremstillet i Dommervagten, begår nye kriminalitet. Indsatsen omfatter støtte til sagsbehandlere, både ved udarbejdelse af handleplaner og ved implementeringen af de enkelte opgaver (se i øvrigt særskilt rapport).

I 2008 blev 128 københavnere under 18 år fremstillet i Dommervagten mod 87 i 2007 og 96 i 2006. En fjerdedel af sagerne har i 2008 været på forummøder, og i 72 tilfælde har vi ydet assistance til sagsbehandleren

Formålet med Den Sociale Døgnvagts deltagelse i politiafhøringer mv.

af unge under 18 år er dels at sikre, at politiafhøringen foregår ordentligt og alderssvarende, dels at sikre den unge de nødvendige informationer om mulighederne for støtte fra Socialforvaltningen, herunder udarbejdelse af indberetning til den unges socialcenter.

Der lægges i indberetningerne til socialcentrene stadig større vægt på beskrivelsen af de unges sociale situation.

Den Sociale Døgnvagt og socialcentrenes retsrepræsentanter deltager på årsbasis i 1.700-2.000 politiafhøringer, fremstillinger i Dommervagten og retsmøder med unge under 18 år. Dertil kommer et stadig større antal afhøringer, hvor vi først får oplysninger fra politiet, når afhøringen er gennemført. Opgaven omfatter både københavnere og ikke-københavnere, hvor gerningsstedet er København.